

estratègies d'animació estratègies d'animació estratègies

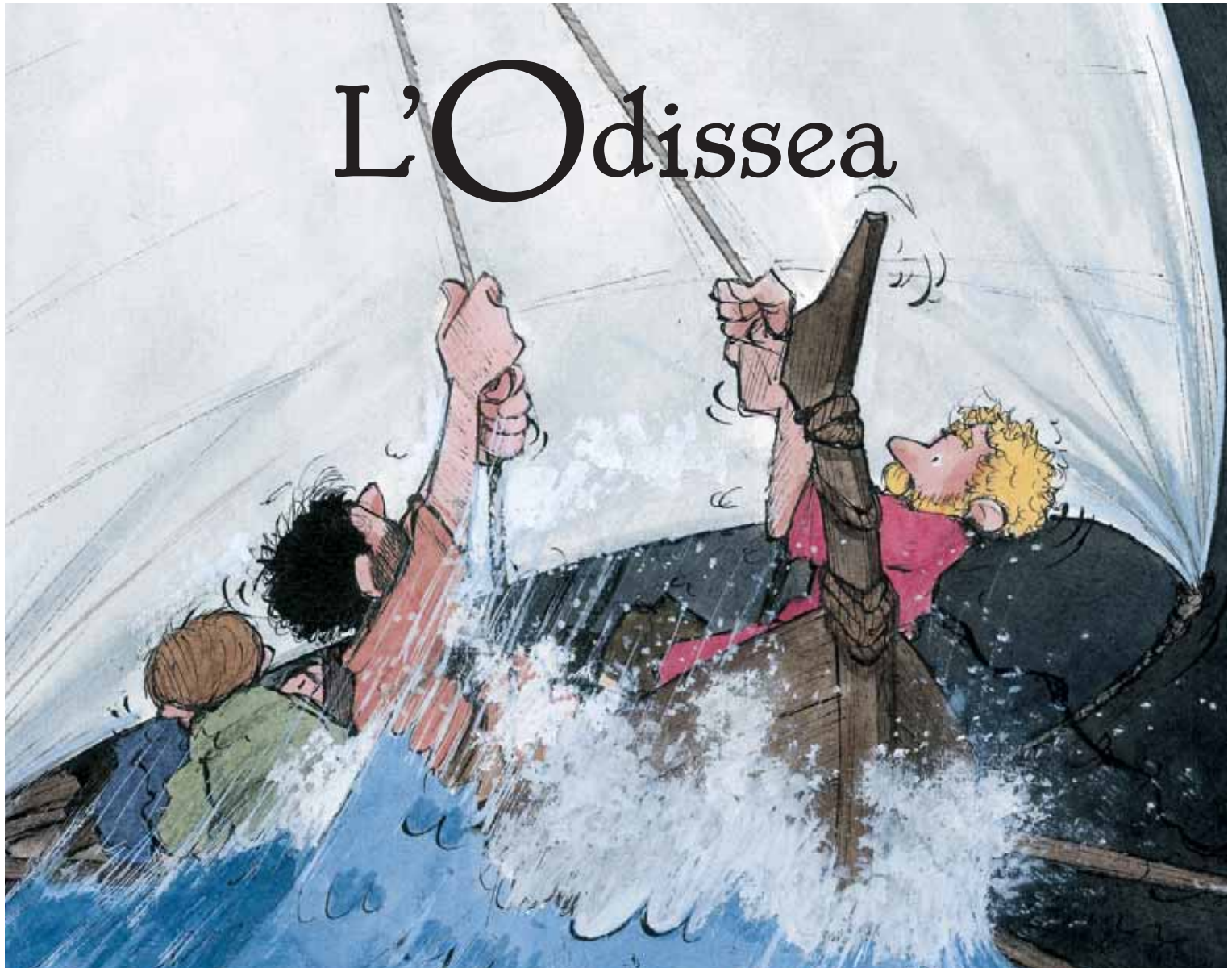
d'animació **estratègies d'animació** estratèg

estratègies d'animació estratègies d'animació estratèg

d'animació estratègies d'animació **Clàssics explicats**

als infants estratègies d'animació estratèg

L'Odissea

ESTRATÈGIES D'ANIMACIÓ A LA LECTURA

L'ODISSEA

Objectius

- Introduir els alumnes en l'estudi de la Grècia Clàssica.
- Ampliar les perspectives i cosmovisions del món per part dels alumnes, atès que se submergiran en un context espai-temps completament diferent del nostre.
- Potenciar la realització d'activitats creatives, expressives, plàstiques i físiques.

2

- Facilitar la iniciativa personal i la resolució de problemes.
- Facilitar el treball en grup.

Orientacions

La major part de les estratègies proposades es poden graduar pel que fa al nivell de complexitat i profunditat del treball, en funció de les característiques dels alumnes i de les possibilitats del professor.

Moltes de les estratègies proposades comporten un determinat treball previ d'organització i facilitació d'informació per part del professor. Això s'haurà de tenir en compte.

L'estratègia "Del torneig" seria molt indicada per a realitzar-la en coordinació amb les classes d'educació física, per tal d'aconseguir un aprofitament més gran per part dels alumnes.

ACTIVITAT 1

(Abans de la lectura): **LA GUERRA DE TROIA**

Objectius

- Contextualitzar en espai i temps l'obra d'Homer que són a punt de llegir.
- Facilitar la percepció cronològica de la història.
- Introduir-los en la concepció de la realitat de la societat grega durant la història antiga.

Descripció

El professor presentarà l'obra i explicarà als alumnes que recull les aventures i desventures del guerrer grec Ulisses quan torna d'una batalla. Això servirà com a introducció per a explicar-los, com si fos una llegenda, en què va consistir la guerra de Troia: com va començar i com la van guanyar els grecs.

3

Orientacions

El professor haurà d'adaptar la complexitat conceptual, així com la dificultat lingüística al nivell dels alumnes, de manera que sigui com un conte o una llegenda, no com una classe d'història antiga. Es tracta que es familiaritzin amb el context històric, que coneguin els esdeveniments precedents a l'obra que treballaran, de manera que quan apareguin certes al·lusions a la batalla de Troia, puguin situar-les en l'espai i el temps.

Opcional: Si el professor ho considera oportú i disposa de temps, pot reforçar aquesta explicació amb la pel·lícula Troia.

ACTIVITAT 2

(Abans de la lectura): **GRÈCIA**

Objectius

- Augmentar les habilitats dels alumnes en els seus processos de recerca d'informació.
- Compartir coneixements, de manera que puguin construir-se un esbós, a nivell d'aula, de les principals característiques d'aquest país mediterrani.
- Optimitzar les seves maneres d'estructurar i organitzar la informació.
- Fomentar l'exposició oral i el discurs.

Descripció

Què és Grècia? Què sabem d'aquest país? El professor pot iniciar, amb aquestes preguntes, un aportació d'informació col·lectiva, com si fos una pluja d'idees, sobre tot allò que els alumnes coneixen de Grècia, sense necessitat de recórrer a cap font d'informació. Tot el que aportin s'anotarà a la pissarra o en un paper, per tal d'utilitzar-ho més endavant.

Després, demanarà als alumnes que recullin informació d'altres fonts (enciclopèdies, atlas, guies turístiques, documentals, pàgines d'Internet, etc.). Per a aquesta tasca, deixarà una setmana de temps.

Quan s'hagi recollit tota la informació, es posarà en comú a l'aula. Ajudats pel professor, hauran d'organitzar-la i estructurar-la de manera que puguem construir un mural i penjar-lo a la classe. El mural contindrà tots els coneixements compartits que hem recopilat i elaborat, i podrà servir de referència en qualsevol moment.

Orientacions

Aquesta activitat es pot realitzar en diferents nivells de complexitat i profunditat, segons l'edat i situació dels alumnes, així com segons el temps disponible i les possibilitats d'implicació del professor.

És molt important la col·laboració del professor per tal d'estructurar i organitzar els continguts. Es tracta que els alumnes s'introdueixin en la realització d'aquests esquesmes desenvolupats.

ACTIVITAT 3

(Durant la lectura): **EL MAPA**

Objectius

- Desenvolupar la capacitat d'orientació espacial.
- Facilitar la visualització de la ruta que segueix Ulisses durant l'Odissea.
- Introduir els alumnes en l'ús dels mapes i en la seva interpretació correcta.

Descripció

El professor proporcionarà un mapa de la Grècia d'Ulisses a cada alumne, per anar traçant el recorregut que realitza durant tota l'obra.

També poden traçar el recorregut que realitza Telèmac en un altre color.

Orientacions

5

Algunes illes han canviat de nom amb el pas del temps, per la qual cosa és de gran importància que el mapa sigui de la Grècia d'Ulisses o bé, si no és possible, que el professor conegui els noms antics de les illes gregues d'un mapa actual.

Aquesta activitat és per fer-la de forma individual, ja que cada alumne tindrà el seu propi mapa, però es poden dedicar dos minuts setmanals d'horari lectiu per a fer-ho, de manera que tots els alumnes tracin la ruta al mateix temps i viatgin junts.

ACTIVITAT 4

(Durant la lectura): **LES NOSTRES ODISSEES**

Objectius

- Desenvolupar la capacitat expressiva.
- Fomentar la creativitat narrativa.
- Aguditzar l'enginy, l'astúcia, el sentit de l'humor o altres recursos personals.
- Familiaritzar-nos amb el control de situacions estressants i la resolució de problemes.

Descripció

Al llarg de l'obra, ens submergim en diferents esdeveniments i aventures que ha de viure el protagonista per anar apropant-se cada vegada més al seu objectiu, que és tornar a Ítaca. Es troba en situacions adverses i les resol amb la seva astúcia, amb l'ajuda d'Atena i amb el favor dels fets.

Es tracta de trobar altres formes de resolució d'aquests problemes. Es pot realitzar de forma individual, per grups, elaborant entre tots noves alternatives per sortir de cada situació o per torns, assignant a cada alumne o a cada grup una situació concreta.

Per exemple: Ulisses protegeix els seus guerrers del cant de les sirenes posant-los cera a les orelles, i a ell mateix demanant que el lliguin al pal de la vela major. Quines altres opcions se'ns ocorren? Prendre una altra ruta, convèncer-les que canten molt malament, etc. Es tracta de desenvolupar una mica aquestes altres idees, tot i que siguin poc creïbles, de manera que creem narracions alternatives, que poguem recollir en forma de llibre. Aquesta serà la nostra Odissea.

Orientacions

El professor haurà de tenir en compte l'enginy i l'originalitat de les idees, la seva credibilitat, com també la riquesa narrativa i l'ús del lèxic, de manera que a cada història hi hagi algun aspecte positiu que es pugui destacar.

ACTIVITAT 5

(Durant la lectura): **EL TORNEIG**

Objectius

- Motivar la pràctica de l'esport.
- Potenciar l'esperit esportiu i l'acceptació de les capacitats personals.
- Conscienciar de la importància de l'entrenament i la constància per tal d'assolir determinats objectius.

Descripció

Els grecs de la Grècia Clàssica eren molt aficionats a l'esport (pot ser un bon moment per a introduir l'origen dels jocs olímpics). Hi ha un moment, mentre Ulisses es troba al castell del rei Alcínoos on els homes organitzen un torneig per divertir-se i pressionen Ulises perquè hi participi.

Ara organitzarem el nostre propi torneig amb: llançament de disc, salt de longitud, llançament de bola, salt d'altura i cursa de velocitat, per exemple.

Per a fer el torneig caldrà aprendre com ens hem de comportar en cada disciplina, i per això necessitarem entrenament.

Orientacions

Si fos possible fer coincidir el treball en educació física amb el treball de l'Odissea a classe de llengua i literatura, com a contingut transversal, l'aprofitament seria més gran.

En el seu defecte, es poden dedicar un parell d'hores a l'entrenament i una altra més al dia del torneig.

Com que les activitats són individuals, sembla recomanable organitzar grups, de manera que cada membre participi en una disciplina, facilitant així, que cada grup tingui més opcions de guanyar en alguna de les disciplines.

Per fomentar l'esperit esportiu, com a colofó del torneig es podria realitzar un banquet, tal com els celebraven a l'obra d'Homer, amb viandes que hagin preparat els alumnes mateixos en ocasió d'aquest esdeveniment.

ACTIVITAT 6

(Després de la lectura): **EL ZOO IMPOSSIBLE**

Objectius

- Fomentar la creativitat.
- Desenvolupar les habilitats plàstiques.

Descripció

En l'obra apareixen alguns éssers mitològics, com els cíclops i les sirenes. Es tracta de crear altres éssers mitològics de la nostra imaginació. Per això disposarem de tres llistes: una amb animals aeris, una altra amb animals terrestres i una altra amb animals marins. Cada alumne escollirà un animal de cada llista i dibuixarà el seu propi ésser mitològic a partir de la barreja dels tres. A més d'un determinat aspecte físic, que podem percebre a través del dibuix que realitzi, haurà d'assenyalar els seus trets i habilitats principals, tenint en compte de quins animals està compost, així com inventar un nom que considerin apropiat.

Si el professor ho considera apropiat, aquests dibuixos es poden fer tridimensionals, amb fang, pasta de paper o algun altre material disponible, i exposar-los en el saló d'actes, com si fos un zoològic impossible.

Orientacions

És interessant que les llistes d'animals els proporcioni el professor, de forma que tots els alumnes disposin de les mateixes possibilitats a l'hora de crear el seu propi ésser mitològic.

ACTIVITAT 7

(Després de la lectura): L'OLIMP

Objectius

- Ampliar els nostres coneixements sobre mitologia grega.
- Facilitar la incorporació d'alguns continguts de cultura general al bagatge habitual dels alumnes.
- Fomentar l'intercanvi d'informació i el treball en grup.
- Motivar el treball en un projecte comú.

Descripció

Hem conegut alguns déus de la mitologia grega, com per exemple Zeus, Hermes, Posidó i Atena. A més, n'hi ha altres que també ens sonaran perquè són bastant famosos, com per exemple Afrodita, Apol·lo, Hades, etc.

Es tracta que el professor faciliti als alumnes un arbre genealògic bàsic amb els principals déus de l'Olimp, i una descripció de les característiques i habilitats de cadascun, i també de què eren protectors. Després, fragmentarà aquestes descripcions lliurant-les als alumnes barrejades, de manera que les reconstrueixin entre tots. Quan estiguin reconstruïdes, es poden enganxar en un arbre genealògic mural, que serveixi de referència i consulta per als alumnes.

9

Orientacions

És interessant que cada fragment contingui alguna característica o paraula clau que ens permeti situar-lo com a pertanyent a un déu i no a un altre. És a dir, que cada fragment sigui discriminatiu.

ACTIVITAT 8

(Després de la lectura): **QUÈ HAURIA PASSAT SI...?**

Objectius

- Fomentar la creativitat.
- Introduir els alumnes en l'activitat interpretativa.

Descripció

Penèlope va estar vint anys esperant Ulisses, sense la certesa de si tornaria o no, tot i que cent vuit pretendents la pressionaven perquè es casés. Imaginem què hauria passat si Penèlope s'hagués casat amb un altre. Com hauria estat la seva vida i la de Telèmac? Com s'hauria gestionat l'illa d'Ítaca? Com hauria reaccionat Ulisses en tornar?

Dividim els alumnes en grups de sis, perquè elaborin un final alternatiu a partir d'aquestes preguntes. Després el poden representar a la resta de la classe.

10

Orientacions

Amb una adequada orientació per part del professor, es poden connectar aquests finals alternatius amb situacions i esdeveniments de la vida més propers al nostre moment històric i a la nostra cultura.